

Asociația Casa de Ajutor Reciproc FAUR-IFN

Sprrijinul tău pentru o viață!

București, Bd. Basarabia, nr. 256, Sector 3

Tel: 021 255 42 88, 021 255 40 50; e-mail: info@carfaur.ro; www.carfaur.ro
CIF 9675338; Cont bancar UNICREDIT BANK RO50 BACX 0000 0009 0059 0000
Operator de date cu caracter personal nr. 3647 / 2006

Nr. 137 / 26.03.2024

Către SENATUL ROMÂNIEI,

Cu privire la propunere legislativă înregistrată sub nr.B81/2024 aflată în dezbatere publică privind modificarea și completarea Legii nr.93/2009 privind instituțiile financiare nebancare,

Subscrisa Asociația CASA DE AJUTOR RECIPRIC FAUR IFN, cu sediul în București, Bdul. Basarabia nr.256, sector 3, CIF 9675338, reprezentată prin Capdefier Nicoleta în calitate de Președinte și Mihai Răzvan Avram în calitate de director economic, în temeiul art.7 din Legea nr.52/2003 privind transparența decizională, formulăm următoarele:

OBSERVAȚII

cu privire la proiectul de lege privind modificarea și completarea Legii nr.93/2009, după cum urmează:

1. Cu privire la modificările aduse la pct. 2 și 3 din propunerea legislativă:

1.1. *La pct. 2 se prevede:*

” Articolul 14 alin.1 lit. e) se completează și va avea următorul cuprins:

”(1) Instituțiile financiare nebancare pot desfășura următoarele activități de creditare:

e) acordarea de credit către membrii asociațiilor fără scop patrimonial organizate pe baza liberului consimțământ al salariaților/pensionarilor, în vederea sprijinirii prin împrumuturi financiare a membrilor lor de către aceste entități, organizate sub forma juridică a caselor de ajutor reciproc, în condițiile afilierii ca membru la o federație constituită ca fond de garantare al caselor de ajutor reciproc la nivel național, una pentru salariați în baza Legii nr.122/1996 privind regimul juridic al caselor de ajutor reciproc ale salariaților și al uniunii acestora, republicată și alta pentru pensionari în baza Legii nr.540/2002 privind casele de ajutor reciproc ale pensionarilor. ”

Astfel, prin această modificare se introduce obligativitatea afilierii caselor de ajutor reciproc, în calitate de membru, la o federație constituită ca fond de garantare al caselor de ajutor reciproc la nivel național, ceea ce **este neconstitucional în condițiile art.40 din Constituția României, care prevede dreptul la asociere și nu obligatia.**

Legea nr.122/1996 privind regimul juridic al caselor de ajutor reciproc ale salariaților și al uniunii acestora a fost modificată prin Legea nr.135/2003 ce prevedea în art. 1 alin.2 :

” Casele de ajutor reciproc ale salariaților, constituite potrivit alin. (1), se asociază în uniuni teritoriale afiliate la Uniunea Națională a Caselor de Ajutor Reciproc ale Salariaților din România, denumită în continuare Uniunea Națională, în scopul reprezentării la nivel național și internațional. ”

Întrucât această modificare nu a trecut de controlul Curții Constituționale, în ceea ce privește obligativitatea asocierii în uniuni teritoriale, prin O.U.G. nr.74/2003, articolul 1 alin.2 a fost modificat devenind:

” Casele de ajutor reciproc ale salariaților, constituite potrivit alin. (1), se pot asocia în uniuni teritoriale afiliate la Uniunea Națională a Caselor de Ajutor Reciproc ale Salariaților din România, denumita în continuare Uniunea Națională, în scopul reprezentării la nivel național și internațional. Casele de ajutor reciproc nu pot fi afiliate în același timp la doua sau mai multe uniuni teritoriale ale caselor de ajutor reciproc ale salariaților.”

reglementare ce este în vigoare și în prezent.

Prin urmare, a fost înlăturată obligativitatea unei case de ajutor reciproc de a se asocia la o uniune teritorială.

În sensul celor de mai sus, este și Avizul Consiliului Legislativ cu privire la aprobarea OUG nr.74/2003, ce prevede la pct.7 înlocuirea verbului ” se asociază ” cu ” se pot asocia ” tocmai pentru a exprima, fără echivoc, libertatea de asociere, document ce este atasat ca și ANEXA.

Dreptul de asociere este un **drept** fundamental, social-politic, clasificat de regulă în categoria libertăților de opinie, alături de libertatea conștiinței, libertatea de exprimare etc., cu care și prin care se explică în ceea ce privește conținutul său.

Acest drept se aplică deopotrivă persoanelor fizice și persoanelor juridice, de drept public sau privat, legea fundamentală nefăcând distincție între ele. Prin nici o lege nu se poate deroga de la norma generală.

1.2. În pct.2 al propunerii de modificare legislativă se prevede:

” Casele de ajutor reciproc desfășoară activitatea de creditare cu respectarea următoarelor condiții:

e) afilierea la o federație pentru salariați și pentru pensionari, care să înființeze un fond de garantare al caselor de ajutor reciproc la nivel național în scopul garantării integrale a economiilor membrilor săi și a asigurării restituirii sumelor garantate în caz de dificultate financiară.”

Ca și în situația expusă la pct.1.1. condiția afilierii (ceea ce presupune asocierea) la o federație a unei case de ajutor reciproc a salariaților sau pensionarilor este neconstituțională, de vreme ce Constituția prevede că asocierea este un drept și nu o obligație.

Prin urmare, rămâne la aprecierea fiecărui C.A.R. dacă se asociază sau nu, un act normativ neputând să prevadă ceva contrar legii fundamentale.

2. Cu privire la constituirea unui fond de garantare al caselor de ajutor reciproc la nivel național.

În opinia noastră, constituirea unei federații ca fond de garantare al caselor de ajutor reciproc la nivel național, contravine Directivei 2000/12/EC care prevede că numai instituțiile de credit pot atrage depozite și alte fonduri rambursabile de la populație, iar respectivele instituții trebuie să fie autorizate și supravegheate de o autoritate națională competentă.

Mențiunile de la pct.4 din propunerea de modificare a Legii nr.93/2009 sunt lacunare și incomplete în ceea ce privește înființarea și funcționarea unui astfel de Fond, nefiind detaliat modul în care fondul ” realizează o supraveghere atentă și controale periodice ” , așa cum se reține de către inițiatorul proiectului de modificare a legii, lăsând loc la interpretări și posibile abuzuri de poziție dominantă a federației care înființează fondul.

De asemenea, în proiectul de lege nu se specifică cum va administra federația Fondul de Garantare și cine exercită control asupra acestuia.

CAR-urile din Romania nu sunt recunoscute ca institutii de credit si nu pot atrage depozite si alte fonduri rambursabile de la populatie.

În Legea 122/1996 art.3 al (2) se precizează:

„ Casele de ajutor reciproc nu pot atrage depozite de orice natură sau fonduri rambursabile, altele decât cele prevăzute la alin. (1).”

Ba mai mult, art.2. al(4) din Legea 122/1996 prevede: *„Prin dispozițiile statutare casele de ajutor reciproc ale salariaților trebuie să se asigure că fondurile lor, rezervele și lichiditățile sunt suficiente pentru a asigura echilibrul structurii financiare și aplicarea regulilor de previziune și de risc în acordarea împrumuturilor.”*

Organul de conducere al unei case de ajutor reciproc este Adunarea Generală, alcătuit din totalitatea membrilor săi, aceștia stabilindu-și în limita legii, prevederile din Statut, alege Consiliul director și componenta Comisiei de cenzori. Casele de ajutor reciproc sunt asociații și au obligația constituirii și funcționării după prevederile OG 26/2000, conform art.5 din Legea 122/1996. Totodată prevederile art. 21 din OG 26/2000 conferă adunării generale, mijloacele necesare de stabilire a strategiei instituției, de aprobare și gestionare a veniturilor și a cheltuielilor, posibilitatea de alegere și revocare a membrilor consiliului director, în acest fel legiuitorul a acordat drepturi dar și obligații tuturor membrilor asociații.

Prin urmare, există prevederi legale ca fiecare casa de ajutor reciproc să-și stabilească rezervele, politicile, lichiditățile, provizioanele și ajustările necesare, structura financiară, cu alte cuvinte reprezentanții unui CAR trebuie să ia toate măsurile pentru buna funcționare.

Fondul social al membrilor unei case de ajutor reciproc a salariaților face parte din capitalul acesteia, fiind principala sursă din care se acordă împrumuturile, așa cum rezultă din dispozițiile art.3 alin.1 din Legea 122/1996.

Acest lucru este confirmat și de Ministerul Finanțelor Publice prin Reglementările contabile aferente persoanelor juridice fără scop lucrativ, Cont 113-Fondul social al membrilor CAR fiind recunoscut ca făcând parte din capitalul „Capitaluri” .

Fondul social al fiecărui membru al unei case de ajutor reciproc a salariaților este similar cu aportul asociațiilor la capitalul social, în cazul societăților comerciale.

Obligativitatea acoperirii pagubelor unor persoane juridice de drept privat de către alte persoane juridice de drept privat, încălca deasemenea prevederile Constituției României și anume art. 44 al(2) care prevede „ *Proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular...*”

Casele de ajutor reciproc sunt persoane juridice de drept privat, la fel ca și federațiile și uniunile acestora, cele din urmă neputând să exercite un control legal asupra primelor.

OG 26. art 36. al (2) precizează că „*Asociațiile sau fundațiile care constituie o federație își păstrează propria personalitate juridică, inclusiv propriul patrimoniu.*”

De asemenea, nici existența unor fraude la nivelul unor case de ajutor reciproc nu justifică crearea unui Fond de garantare a cărui constituire și funcționare să fie sub autoritatea unei federații (constituită ca și casele de ajutor reciproc, în baza OG nr.26/2000 privind asociațiile și fundațiile), ce dobândește personalitate juridică, nu prin efectul unei legi speciale de înființare și funcționare, ci printr-o hotărâre judecătorească.

În opinia noastră, doar Banca Națională a României, care prin însăși rolul ei de a autoriza, reglementa și supraveghea piața financiară este singura instituție ce poate implementa o disciplină financiară mai riguroasă asupra CAR-urilor în vederea menținerii stabilității financiare.

Față de cele învederate, considerăm că proiectul de modificare a Legii nr.93/2009 înregistrat la Senatul României sub nr.B81/2024 este neconstituțional și neavenit.

Cu considerație,

Președinte

Capdefier Nicoleta

Director economie

Avram Mihai Răzvan

AVIZ
**referitor la proiectul de Ordonanță de urgență privind modificarea
și completarea Legii nr.122/1996 privind regimul juridic
al caselor de ajutor reciproc ale salariaților, cu
modificările și completările ulterioare**

Analizând proiectul de **Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea Legii nr.122/1996 privind regimul juridic al caselor de ajutor reciproc ale salariaților, cu modificările și completările ulterioare**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.72 din 19.05.2003,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de ordonanță de urgență, cu următoarele observații și propuneri :

1. Proiectul de ordonanță de urgență are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr.122/1996 privind regimul juridic al caselor de ajutor reciproc ale salariaților și al uniunilor acestora, modificată prin Legea nr.135/2003.

2. Fără a ne pronunța asupra aspectelor de oportunitate, semnalăm că deși în Nota de fundamentare se susține că, în urma modificării Legii nr.122/1996 prin Legea nr.135/2003, CAR-urile vor putea constitui depozite și acorda împrumuturi și altor persoane decât propriilor membri, încălcându-se astfel prevederile Directivei 2000/12/EC conform căreia numai instituțiile de credit pot atrage depozite și alte fonduri rambursabile de la populație, potrivit textului art.1¹ alin.(3) introdus prin Legea nr.135/2003 "**casele de ajutor reciproc ale salariaților acordă împrumuturi numai membrilor lor**", nu populației în general.

3. Pentru un spor de rigoare normativă, propunem următorul titlu:

"Ordonanță de urgență **pentru** modificarea și completarea Legii nr.122/1996 privind regimul juridic al caselor de ajutor reciproc ale salariaților **și al uniunilor acestora**".

Precizăm că titlul actual al Legii nr.122/1996 este cel stabilit prin Legea nr.135/2003.

De asemenea, menționăm că potrivit uzanței redactării actelor normative, sintagma "cu modificările și completările ulterioare" nu se folosește în cuprinsul titlului, ea regăsindu-se în cadrul formulei introductive.

4. La art.I, în dispoziția de modificare, din considerentele expuse la pct.3 supra, este necesară redarea completă a titlului Legii nr.122/1996.

Totodată, pentru respectarea regulilor de tehnică legislativă, propunem următoarea formulare pentru partea finală a textului: "...se modifică **și se completează după cum urmează**".

5. La partea dispozitivă a pct.1 și 2, deoarece se vizează modificarea a două alineate, trebuie ca textele să debuteze prin cuvântul "**Alineatele**".

Totodată, pentru respectarea modalității de marcare a alineatelor din actul de bază, este necesară încadrarea între paranteze a cifrelor 1 și 2 aferente alineatelor a căror modificare se dorește.

În același timp, semnalăm că în partea dispozitivă a pct.1 și 2 trebuie să se menționeze expres că alineatele respective se "**modifică și vor avea următorul cuprins**".

6. La textul propus pentru art.1 alin.(1), pentru respectarea prevederilor art.35 alin.(2) din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, potrivit cărora în redactarea actului normativ, de regulă, verbele se utilizează la timpul prezent, propunem înlocuirea părții finale "își vor desfășura activitatea exclusiv ca membrii" prin formularea "își **desfășoară** activitatea exclusiv **cu** membrii".

La art.1 alin.(2), propunem înlocuirea verbului "se asociază" prin "**se pot asocia**", care exprimă libertatea de asociere.

7. La pct.3 referitor la **art.1²** nou introdus, probabil dintr-o eroare de tastare, textul articolului a cărei introducere se dorește a fost marcat "art.1³". De aceea, este necesară efectuarea corecturii de rigoare.

La textul propus pentru art.1² alin.(1), pentru o exprimare proprie stilului normativ, sugerăm înlocuirea sintagmei "contul curent

la instituțiile de credit" prin formularea "**contul curent deschis la bănci sau alte instituții financiare de credit**", precum și a expresiei "permise de lege" prin sintagma "**prevăzute de legislația în vigoare**".

La alin.(2) al aceluiași articol, din aceleași rațiuni, propunem înlocuirea cuvântului "menționate" prin "**prevăzute**".

8. La pct.4, textul nou introdus la art.2 trebuie marcat corespunzător, prin înscrierea înaintea textului respectiv, a numerotării "(1¹)".

Mai propunem scrierea completă a denumirii caselor în discuție, prin introducerea, după expresia "Casele de ajutor" din teza I, a adjectivului "**reciproc**", precum și inserarea în finalul textului a cuvintelor "**și statut**", deoarece raza teritorială de operare a caselor de ajutor reciproc trebuie prevăzută atât în actul constitutiv, cât și în statutul acestora, potrivit reglementărilor în materie.

9. Întrucât prin prezentul proiect se aduc modificări și completări semnificative în economia actului normativ de bază, sugerăm introducerea unui articol, identificat ca **art.II**, care să dispună republicarea acestuia, cu următorul cuprins:

"Art.II. - Legea nr.122/1996 privind regimul juridic al caselor de ajutor reciproc ale salariaților și al uniunilor acestora, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cu cele aduse prin prezenta ordonanță de urgență, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, după aprobarea acesteia din urmă prin lege, dându-se textelor o nouă numerotare".

PREȘEDINTE

Dragoș ILIESCU

București
Nr.757/21.05.2003